

Υπηρεσίες για Φοιτητές με Εντυπο-αναπηρία

Η Βιβλιοθήκη, μέσω της Υπηρεσίας Βιβλιογραφικής Υποστήριξης για Εντυπο-ανάπηρα Άτομα, έχει ως στόχο να παρέχει σε όλους τους χρήστες της, ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες και πηγές.

Η «εντυπο-αναπηρία» ορίζεται ως η αδυναμία ανάγνωσης από έντυπο τεκμήριο, χωρίς τεχνική ή ανθρώπινη υποβοήθηση, η οποία μπορεί να οφείλεται σε οπτική ή φυσική αναπηρία καθώς και σε οποιοδήποτε εκ γενετής ή επίκτητο περιορισμό που δεν επιτρέπει στο άτομο να αναγνώσει ένα έντυπο κείμενο ή να αντιληφθεί το περιεχόμενό του με συμβατικό τρόπο ή/και ανεξάρτητα.

Αναπαραγωγή υλικού

Η Υπηρεσία Βιβλιογραφικής Υποστήριξης για Εντυπο-ανάπηρα Άτομα, προσπαθεί να ικανοποιήσει τις εξατομικευμένες αναγνωστικές ανάγκες των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας με αδυναμία ανάγνωσης από έντυπο τεκμήριο χωρίς υποβοήθηση, τεχνική ή ανθρώπινη, και η οποία μπορεί να οφείλεται, σε πρόβλημα όρασης, αναπηρία στα άνω άκρα, αντιληπτική ή μαθησιακή δυσκολία, ή άλλο πρόβλημα ανάγνωσης εντύπου. Πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου, αναλαμβάνει τη μετατροπή του διδακτικού υλικού για κάθε εντυπο-ανάπηρο φοιτητή, στη μορφή που θα τον βοηθήσει στη μελέτη του.

Η έγκαιρη αποστολή του υλικού από τους διδάσκοντες καθηγητές προς την Υπηρεσία Βιβλιογραφικής Υποστήριξης για Εντυπο-ανάπηρα Άτομα, είναι η βασική προϋπόθεση για την άμεση εξυπηρέτηση των απαιτούμενων εξατομικευμένων αναγκών των φοιτητών.

Η αναπαραγωγή υλικού καλύπτεται από τους περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμοι του 1976 (59 /76 , 7.—(2) (ΙΘ)) έως 2020, προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων. Με βάση τον περί του Καθορισμού των Εξουσιοδοτημένων Οντοτήτων Διάταγμα του 2021, Ε.Ε. Παρ.ΙΙΙ(1), Αρ. 5450 η Βιβλιοθήκη είναι «εξουσιοδοτημένη οντότητα».

Μορφές αναπαραγωγής υλικού

Από έντυπη σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική μορφή

Έντυπο κείμενο, επεξεργάζεται και μετατρέπεται από εικόνα σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική μορφή PDF ή EPUB ή MS Office. Ο χρήστης μπορεί να το διαβάσει, είτε με τη βοήθεια του αναγνώστη φωνής, είτε με τη χρήση της ανανεούμενης πινακίδας Braille, είτε να το μεγεθύνει, έτσι που να τον ικανοποιεί στην ανάγνωση.

Από έντυπη σε κείμενο με σύμβολα και εικόνες

Κάθε λέξη και φράση αναπαρίσταται αυτόματα με σύμβολα και εικόνες, τα οποία βοηθούν στην ανάγνωση.

Από έντυπη σε γραφή Braille

Οποιαδήποτε μορφή κειμένου μπορεί να μετατραπεί σε γραφή Braille. Όλα τα αιτήματα για την μετατροπή υλικού σε γραφή Braille αναπαράγονται σε συνεργασία με τη Σχολή Τυφλών «Άγιος Βαρνάβας».

Σταθμός εργασίας

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει προσαρμοσμένο σταθμό εργασίας, ο οποίος είναι εφοδιασμένος με τα κατάλληλα λογισμικά και συσκευές. Βρίσκεται στο ισόγειο της Βιβλιοθήκης, Γραφείο 024 και είναι ελεύθερα προσβάσιμος για όλους τους χρήστες με έντυπο-αναπηρία.

Λογισμικό ανάγνωσης και μεγέθυνσης οθόνης (SUPERNOVA)

Μεγεθύνει τις πληροφορίες που εμφανίζονται στην οθόνη του υπολογιστή, παρέχοντας τη δυνατότητα της ανάγνωσης και της χρήσης όλων των λειτουργιών του υπολογιστή και των εφαρμογών, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε αυτόν. Συνδυάζεται με αναγνώστη-εκφωνητή οθόνης για μεγαλύτερη διευκόλυνση. Διαθέτει επίσης λειτουργίες εναλλαγής χρωμάτων και αντιθέσεων, αντιστροφής χρωμάτων, οπτικών επισημάνσεων και εστίασης.

Παραθυρικό λογισμικό ανάγνωσης και καθοδήγησης οθόνης (HAL, JAWS)

Διαβάζει και αναπαράγει σε ομιλία το περιεχόμενο της οθόνης (καταλόγους επιλογών, εικονίδια εντολών κλπ.) και καθοδηγεί το χρήστη για τις επόμενες ενέργειές του, δηλώνοντας σε ποιο σημείο βρίσκεται ο οθονοδείκτης.

Ανανεούμενη πινακίδα (γραμμή) Braille

Η ανανεούμενη πινακίδα Braille, είναι μια συσκευή που εφαρμόζεται κάτω από το πληκτρολόγιο και απεικονίζει τους χαρακτήρες της οθόνης σε χαρακτήρες Braille αναγνώσιμους δια της αφής, με τη χρήση 40 κελιών των 8 καρφίδων. Η γραμμή της πινακίδας αντιστοιχεί σε μια σειρά κειμένου της οθόνης.

Πληκτρολόγιο μεγάλης αντίθεσης με μεγάλα πλήκτρα

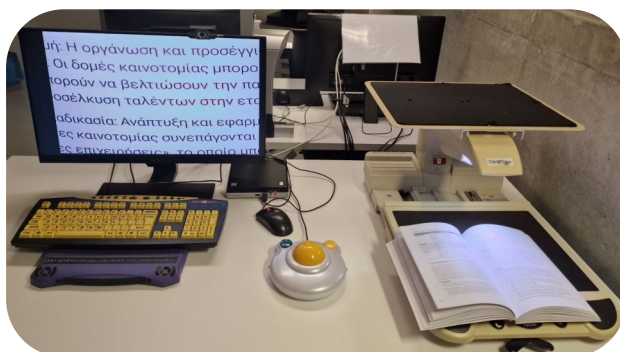
Το πληκτρολόγιο είναι σχεδιασμένο για μερικώς βλέποντες. Περιέχει μεγεθυσμένα και χρωματιστά πλήκτρα, τα οποία ελαχιστοποιούν τη χαμηλή όραση.

Μεγεθυντής Οθόνης Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης (CCTV)

Ο μεγεθυντής είναι κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στα άτομα με περιορισμένη όραση να μεγεθύνουν έντυπα κείμενα εμφανίζοντας τα στην οθόνη της συσκευής.

Αποτελείται από μια μετακινούμενη μεταλλική επιφάνεια, στην οποία τοποθετείται το βιβλίο ή οποιοδήποτε κείμενο σε έντυπη μορφή και με τη χρήση μεγεθυντικού φακού γίνεται εστίαση σε συγκεκριμένο σημείο του κειμένου για μεγέθυνση και εμφάνισή του στην οθόνη της ίδιας συσκευής. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα εξατομικευμένης παραμετροποίησης π.χ. χρώματα εμφάνισης, βαθμός μεγέθυνσης.

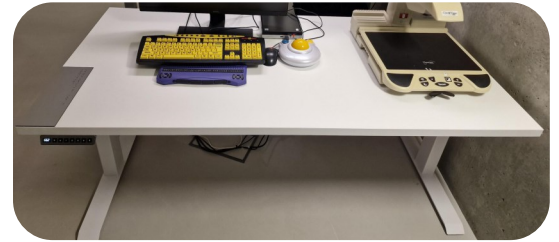
Ποντίκι Ιχνόσφαιρα

Είναι ειδικά σχεδιασμένη συσκευή που υλοποιεί τη λειτουργικότητα του ποντικιού με την χρήση ιχνόσφαιρας, κατάλληλη για να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με κινητική δυσκολία ή αναπηρία στα άνω άκρα, ασθενή οπτικοκινητικό συντονισμό και περιορισμένη επιδεξιότητα. Το μέγεθος και η θέση της σφαίρας διευκολύνουν την κίνηση και με άλλα άκρα, εκτός των τυπικών, για παράδειγμα με τον αγκώνα, το δάχτυλο, το πόδι κλπ.

Ηλεκτρικό γραφείο με ρυθμιζόμενο ύψος

Παρέχει τη δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ χαμηλού και υψηλού γραφείου για προσαρμογή αναπηρικού αμαξιδίου.

Φορητός εξοπλισμός

Supernova pen

Είναι memory stick, το οποίο περιέχει το λογισμικό Supernova (συνθέτη φωνής και μεγέθυνση). Φοιτητές με προβλήματα όρασης μπορούν να το δανειστούν και να εγκαταστήσουν το πρόγραμμα στον υπολογιστή τους.

Φορητός μεγεθυντικός φακός οθόνης

Ο φορητός μεγεθυντικός φακός οθόνης, μπορεί να συνδεθεί είτε με ένα υπολογιστή, είτε με την οθόνη μιας τηλεόρασης παρέχοντας στο χρήστη τη δυνατότητα να μεγεθύνει και να διαβάσει ένα έντυπο κείμενο. Ο μεγεθυντικός αυτός φακός απευθύνεται σε άτομα με περιορισμένη όραση, που είναι αναγκασμένα να μετακινούνται συχνά. Οι φοιτητές, μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη συσκευή, στη διάρκεια μιας διάλεξης για την ανάγνωση των έντυπων σημειώσεων του μαθήματος ή σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που θα τους βοηθήσει στην ανάγνωση ενός έντυπου κειμένου.

Υπηρεσία Βιβλιογραφικής Υποστήριξης για Εντυπο-ανάπηρα Άτομα

Κέντρο Πληροφόρησης-Βιβλιοθήκη
«Στέλιος Ιωάννου»

Όροφος 0 (Ισόγειο), Γραφείο 024

libss@ucy.ac.cy

Εύη Αντωνίου-Κτωρή, Τηλ.: 22892088

Έλενα Ν. Ανδρέου, Τηλ.: 22892045